

Alles is genade en Stel, ik zoek een kerk

De Werkgroep Vorming en Toerusting ontwikkelde een programma voor de parochies om te benutten bij de promotie dvd en het artikel *Alles is genade* uit het Identiteitsnummer van het blad De Oud-Katholiek.

Twee avondvullende programma's voor uw aanbod aan toerusting.

Gespreksvragen bij artikel: Alles is genade
Extra nummers van het blad zijn nog te verkrijgen bij het Bisschoppelijk Bureau

Leven van Gods adem

Alles is genade!

We hebben onze naam niet mee. De spontane associatie bij het 'oud' van oud-katholiek is immers ouderwets, terwijl het staat voor terug naar de oorsprong. Een oud-katholieke wijze van christen-zijn wil terug naar de puurheid en de helderheid van de oorsprong. Het gaat uiteraard niet om een poging het verleden te herhalen. We stellen ons de vraag of het geloof van nu nog steeds klopt met de oorsprong. Het gaat er om de dynamiek van toen in het leven van nu ruimte te geven. Daarbij willen we dicht bij de mens en de wereld blijven. We willen een kerk zijn met de beide benen op de grond. Geloof gaat over een wijze van in het leven te staan, in het leven zoals het is.

De liefde van Jezus

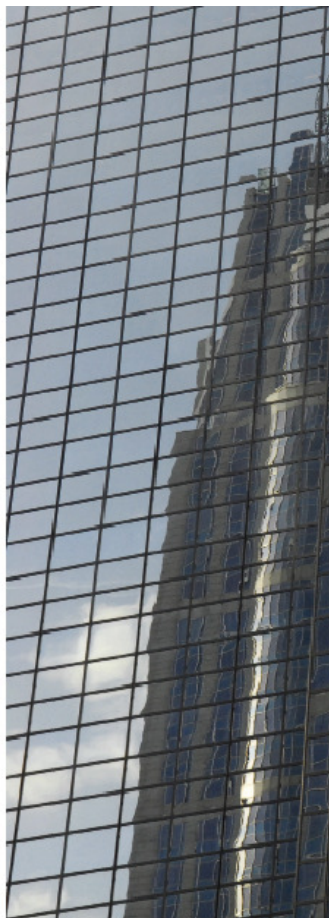
De leerlingen op weg naar Emmaüs hebben het ook met elkaar over het leven zoals het is: hun ervaring met Jezus. Voor hen was hij de godsgezondene en bijgevolg is het onvoorstelbaar dat hij de dood vond aan het kruis. Hun ontgoocheling is totaal: ze zijn er kapot van. Onderweg met elkaar wordt het hen gegeven verder te kijken dan hun pijn en zien ze hoe uit Jezus' dood aan het kruis een en al liefde spreekt. Als ze zich daaraan overgeven wordt het mogelijk ook de kracht van de Jezus' verrijzenis te ervaren. Die liefde van Jezus: dat is het wezenlijke in het leven. Ze brengt mensen tot leven, ze ontkracht alle dood. Ze legt de diepe verbondenheid bloot waarop mensen zijn geënt. (Lucas 24, 13-35)

Pascal, de grote wiskundige en filosoof, maar voor alles de grote christen, maakt op een nacht eenzelfde soort ervaring door. Hij mag ervaren hoe God in de geschiedenis een spoor van liefde trekt, tot en met in Jezus en hij bidt dat hij 'in onderwerping aan Jezus' met God verbonden mag blijven. Het is een ervaring die Pascal niet heeft gezocht, maar die hem toevalt. Het is de ervaring dat het leven een geschenk is en liefhebben daarvan een haast natuurlijke consequentie...alhoewel daarom het kwaad niet minder vanzelfsprekend lijkt te zijn. De mens is zo dubbelzinnig!

De dubbelzinnigheid van ons hart

De dubbelzinnigheid van het hart van een mens: Augustinus, de bisschop en kerkvader, heeft er mee geworsteld. Het lijkt er, volgens hem, op dat een mens aan het kwaad vastgebakken zit. We schieten er niets mee op om dat te ontkennen. Doe je dat toch, dan kom je namelijk een soort van 'onfeilbaarheidscultuur' terecht waarin alleen maar plaats is voor succes en de succesvollen. Op wie in gebeke blijven, om wat voor reden dan ook, rust een taboe, ze worden doodgezwegen. Een onfeilbaarheidscultuur kent geen ruimte voor falen en leidt tot impasse en ondergang. Een leerling van Meester Eckehart, de Duitse mysticus uit de dertiende eeuw, zei het zo: een paard maakt mest en moet dat vervolgens uitzijden over het veld als voedsel voor het graan waaruit later dan weer brood gebakken wordt! Om maar te zeggen dat een taboe op het kwaad ons van ons brood berooft én dat het kwaad niet het laatste woord heeft...

Midden in de dubbelzinnigheid van het leven mogen we ons verwelkomd weten door een God die is als de vader van de jongste zoon die na vele omzwervingen terugkeert en hem bedeeft met de waardigheid van een mens: een nieuw kleed, sandalen aan de voeten en een ring om de vinger! Mensen vinden 'genade' in Gods ogen. Bij God

Vooraf voor de gespreksleider

Het artikel "Alles is genade" dient als uitgangspunt voor het gesprek in kleinere kring. We gaan er van uit dat iedereen het artikel heeft gelezen, anders is er eerst een leespauze. De vragen zijn geordend per alinea. Het zijn waarschijnlijk te veel vragen voor één bijeenkomst. U kunt van te voren een keuze maken welke vragen u aan de orde laat komen. Of natuurlijk twee bijeenkomsten organiseren.

Of de groep splitsen en in kleinere groepen kiezen voor verschillende onderwerpen. Waarbij de mensen aan het eind van de bijeenkomst elkaar vertellen over hun ervaringen. Het is dan wel goed de vragen over de titel, nummer 1 en 10, in elk geval te bespreken met elkaar. De vragen zijn verschillend. Sommige vragen gaan in op de inhoud van het artikel. Andere vragen zijn meer persoonlijk gericht. Zorg voor een vertrouwelijke sfeer!

Aan het einde van de bijeenkomst kunt u iedereen uitnodigen kort te vertellen wat het gesprek hem of haar heeft opgeleverd.

1. De titel: Alles is genade. Roept het woord genade iets bij u op? Betekent het woord iets in uw persoonlijk geloof? Hoe zou u het woord "genade" willen omschrijven. Wat is het? En speelt inderdaad een belangrijke rol in de Oud- Katholieke kerk?
2. Over het woord "oud" in de combinatie oud-katholieke kerk is al veel gezegd en gedacht. Oud kan de associatie oproepen met ouderwets. Of met oorspronkelijk. Als we zeggen dat we oud-katholiek zijn, vraagt dat om uitleg. Wat betekent voor u het woord oud, in de combinatie oud-katholiek? Hoe legt u het uit aan andere mensen? In het artikel worden de woorden puur en helder gebruikt. Geven die iets weer van onze kerk of herkent u daar niets in?

3. Mensen kennen de ervaring van ontgoocheling én de ervaring dat het leven een geschenk is. Er zijn minstens twee kanten aan het menselijk bestaan, misschien nog wel meer. In het artikel wordt in dit verband het woord dubbelzinnig gebruikt. Misschien zou u het anders omschrijven? Hoe? Kunt en wilt u iets van één van deze momenten uit uw eigen leven met ons delen?
4. Het is de grote vraag van alle eeuwen geweest; waar komt het kwaad vandaan. Waarom doen mensen wat ze niet zouden moeten doen? Zit het in de mensen? Kunnen ze er iets aan doen? Hebben we de vrijheid het goede en het kwade te kiezen? In deze maatschappij worden hoge eisen aan mensen gesteld. Alles moet in orde zijn, het huis, de auto, de kinderen, het uiterlijk en noem maar op. Wat niet goed is, willen we niet zien. Herkent u dit en heeft u daar wel eens last van?
5. In het artikel wordt gesteld dat het zoeken naar een relatie met de levende Heer, hoort bij het oud-katholiek zijn. Is dat zo? Waarom wel of niet? Hoe kun je deze relatie vorm geven? Wat helpt om die relatie op te bouwen? En wat kan er soms in de weg staan?
6. Meedoen met God en meegaan met de mensen. In de liturgie komen, als het goed is, zowel God als de mensen ter sprake. Lukt dat in de liturgie zoals we die gewend zijn te vieren? Helpt de liturgie ons om iets van Gods liefde te ervaren? En komen mensen tot hun recht in onze kring? En mensen die misschien wat afwijkend zijn, anders dan anderen? Zijn we werkelijk gastvrij?

7. De voorganger in de liturgie is uiteindelijk de Heer zelf. En wij allen samen vormen de kerk. In de oud-katholieke traditie hebben de gelovigen altijd een belangrijke plaats ingenomen. Zeker in de liturgie zijn ze actief betrokken. Maar er zijn ook vele vrijwilligers actief binnen elke parochie. Anders kan een parochie niet draaien zoals we dat graag willen. Hoe kunt u met uw gaven bijdragen aan de parochie? Soms worden mensen ook overvraagd. Ze doen meer dan eigenlijk goed zou zijn. Hoe voorkomen we dat met elkaar?
8. God is een geschiedenis aangegaan met mensen. Daarover lezen we in de Bijbel. Bijbel lezen en Bijbel uitleg horen bij onze oud-katholieke traditie. Hoe hebt u de Bijbel leren kennen? Kunt u van uzelf zeggen dat u de Bijbel kent? Waarom wel of niet? Wat vindt u er mooi aan? En wat is moeilijk? Hebt u een bepaald ritme in het Bijbellezen?
9. Katholieken hechten groot belang aan de praktijk van het geloof. Het gaat niet zozeer om de ware leer. Het gaat erom wat we er door de week mee doen, met dat geloof. Nou, wat doen we ermee? Hoe probeert u het geloof in praktijk te brengen? En krijgt dat nog een speciale invulling in de tijd voor Pasen?
10. Alles is genade. We gaan terug naar de titel. Zou u in een paar woorden kunnen aangeven waar het artikel volgens u over gaat. Wat heeft het u opgeleverd? Zou u dezelfde of een andere titel er boven zetten?

Bespreking dvd *Stel, ik zoek een kerk*

De dvd is gemaakt in opdracht van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland met als doel mensen te laten kennis maken met de OKKN. Natuurlijk is het mogelijk deze dvd uit te delen aan belangstellenden. Maar de dvd kan ook een goede aanleiding zijn om met elkaar in gesprek te raken over wat mensen zoeken in een kerk.

In verschillende parochies komen belangstellenden of toetreders af en toe bij elkaar om zich te verdiepen in de oud-katholieke tradities. Voor deze groep is de dvd zeer geschikt. Maar het is ook boeiend nieuwkomers met "ervaren" oud-katholieken in gesprek te laten gaan rondom deze dvd. Stel, ik zoek een kerk...

Vooraf voor de gespreksleider

De gespreksleider benadrukt de vertrouwelijke sfeer in de groep.

Er is natuurlijk een goede dvd-speler nodig opdat iedereen de beelden goed kan zien. Iedere deelnemer heeft papier en pen. De tekst die uitgangspunt was voor de dvd is op papier beschikbaar voor iedere deelnemer.

Het hele programma is in één dagdeel te doen, maar dan zal de gespreksleider wel goed op de tijd moeten letten. Probeer iedereen aan bod te laten komen!

Ronde 1 (20 minuten)

De tekst van het gedicht wordt uitgedeeld en iedere deelnemer kan bij de regels een + schrijven als het erg aanspreekt, een – als het minder aanspreekt en een? als er vragen bij zijn. Doe dat een paar minuten in stilte.

De gegevens worden uitgewisseld. Bij een grotere groep moet je het aantal opmerkingen beperken. Bijvoorbeeld door per persoon één teken te laten toelichten. Bij deze werkvorm is het belangrijk het tempo vrij hoog te houden. Deze eerste ronde kunnen we afronden met de vraag: wil je nog een regel toevoegen.... *Ik zoek een kerk die.....*

Ronde 2 (45 minuten)

Iedere deelnemer heeft pen en papier bij de hand.

De dvd wordt gestart.

Richtvraag bij het kijken is; wat is voor mij de kern van het kerk-zijn? Wat raakt me?

Momenten die de kijker aanspreken, worden genoteerd in een paar woorden.

De dvd draait door.

Als de band helemaal is bekeken, krijgen de deelnemers de tijd en rust om voor zichzelf de aantekeningen nog eens door te nemen. Zij kiezen één moment uit en bedenken waarom juist dat stukje hen zo aanspreekt.

Ronde 3 (60 minuten)

De dvd wordt weer gestart en iedereen kan "stop" roepen bij zijn of haar stukje. De dvd staat dan even stil. De deelnemer vertelt waarom hij of zij juist voor dit stukje heeft gekozen. Andere mensen kunnen verhelderende vragen stellen of hun ervaringen ernaast leggen. De hele dvd wordt zo opnieuw met onderbrekingen bekeken.

Afsluiting (10 minuten)

Ter afsluiting kan de vraag gesteld worden; als u nu een paar minuten aan de dvd kon toevoegen, waar zou u dan voor kiezen? Hebt u iets gemist?

Ook kunnen we onszelf de vraag stellen: aan wie zou ik deze dvd willen geven?

Zou ik er wat bij vertellen?

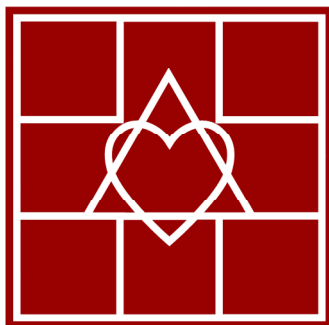
En aan wie niet? Waarom wel of waarom niet?

Wat neem je mee van deze ontmoeting met de kerk en met elkaar?

Heeft u nog suggesties of ervaringen om te delen?

De werkgroep houdt zich aanbevolen.

*Extra exemplaren van het "Identiteitsnummer" van het blad De Oud-Katholiek (oktober 2009) zijn nog verkrijgbaar bij het Bisschoppelijk Bureau.
De dvd 'Stel, ik zoek een kerk' is nog steeds te koop, inclusief verzendkosten € 12,50 p.s.*

Een aanbod van de Werkgroep Vorming en Toerusting.

*Bisschoppelijk Bureau,
Kon. Wilhelminalaan 3, 3818 HN Amersfoort.
www.okkn.nl*